

KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
BATI DİLLERİ VE EDEBİYATLARI BÖLÜMÜ

FRANSIZCA MÜTERCİM VE TERCÜMANLIK ANABİLİM DALI
BİTİRME PROJESİ UYGULAMA ESASLARI

Bu kılavuz, Kırıkkale Üniversitesi Fransızca Mütercim ve Tercümanlık Anabilim Dalı lisans öğrencilerinin yedinci yarıyılıda alacakları Bitirme Projesi (Fr-Tr Çeviri) 1 ve sekizinci yarıyılıda alacakları Bitirme Projesi (Tr-Fr Çeviri) 2 dersleri kapsamında hazırlanacak olan bitirme projesiyle ilgili esasları içermektedir.

A- BİTİRME PROJESİNİN KONUSU

Bitirme Projesi dersi bir danışman öğretim üyesi gözetiminde, öncelikli olarak öğrenci tarafından kendi ilgi alanına göre belirlenen bir konuda bitirme projesi yapmayı kapsar. Proje konusunun belirlenmesi için öğrenci, danışman öğretim üyesi ile birlikte hareket eder. Öğrencinin kendisi konu önerebilir, danışman öğretim üyesi kabul ettiği takdirde bu konu sürdürülebilir. Öğrenciler tarafından seçilmek istenen projelerin daha önce çevirisinin yapılmamış olması gerekir. Proje konusunun belirlenmesi ve danışman öğretim üyesi tarafından onaylanması ilk haftanın bitiminde tamamlanmış olmalıdır. Konu örnekleri olarak, AB metinleri, yazınsal metinler, akademik makaleler, raporlar, teknik metinler, özel alan metinleri seçilebilir.

B- BİTİRME PROJESİNİN KAPSAMI

Bitirme Projesi öğrencinin altıncı yarıyılın sonuna kadar almış olduğu lisans derslerinden, Fransızca Dilbilgisi, Sözcük Bilgisi, Söylem Çevirisi, Çeviribilim ve Çeviri Teknolojileri gibi çeşitli alan derslerinin içerikleri dikkate alınarak hazırlanmalıdır.

Bitirme Projesinde yedinci yarıyılıda boşluksuz en az 10000 (on bin) karakterden oluşan ve daha önce Türkçeye çevrilmemiş olan Fransızca bir metnin Türkçeye çevirisi yapılacaktır.

Sekizinci yarıyılıda ise yine boşluksuz en az 10000 (on bin) karakterden oluşan ve daha önce Fransızcaya çevrilmemiş olan Türkçe bir metnin Fransızcaya çevirisi yapılacaktır.

C- BİTİRME PROJESİNİN BÖLÜMLERİ

Bitirme projesinde kapaktan sonra içindekiler, giriş, çeviri, dilbilgisi, sözcük bilgisi, çeviri stratejileri, alternatif çeviri, otomatik çeviri, terminoloji/kültür, sonuç ve kaynakça bölümleri yer alacaktır. Her bir bölüm yeni sayfadan başlamalıdır.

Çeviri bölümünden itibaren her bir madde başlığının altına, o bölümde yapılan çalışmayla ilgili kısa bir bilgi verilmelidir. (Örn. *Bu bölümde metin içinde geçen deyimlerle ilgili araştırma yapılmıştır. ...deyim tespit edilmiştir, vb.*)

Bitirme Projesinde yer alması gereken bölümler aşağıda sırasıyla ve açıklamalı olarak verilmiştir. Bitirme projesi çalışması örnek proje şablonu üzerinden yapılmalıdır.

KAPAK

Kapak sayfası şablonda verilen örnek üzerinden yapılmalıdır. Projenin başlığı, öğrenci adı, üniversite, anabilim dalı, yer, tarih ifadeleri aynen örnekte görüldüğü gibi, aralarında belirgin ve ölçülü boşluklar bulunacak şekilde düzenlenmelidir.

İÇİNDEKİLER

Bu bölümde çalışmanın içindeki bölümleri özetleyen bir içindekiler sayfası oluşturulmalıdır. İçindekiler sayfası oluşturulurken Word üzerinde otomatik içindekiler ekleme özelliği kullanılmalıdır. İçindekiler kısmı şablonda örnek olarak verilmiştir. Proje metnine eklenen içerik doğrultusunda içindekiler tablosunun güncellenmesi gerekir.

GİRİŞ

Bu bölüm çalışmaya giriş niteliğinde ve çalışmanın kısaca tanıtımının yapıldığı bir bölüm olmalıdır. Dolayısıyla bu bölümde çalışmanın amacı, içeriği, yöntemi, kapsamı vb. konularda genel bilgileri içeren bir giriş bölümü yazılmalıdır. Giriş bölümü en az 500 (beş yüz) karakterden oluşmalı ve Türkçe yazılmalıdır.

1. ÇEVİRİ

Ara sınav tarihine kadar kaynak metnin ilk 5000 (beş bin) karakterden oluşan bölümü, final sınav tarihine kadar ise metnin geri kalan kısmı hedef dile çevrilerek iki sütunlu çizelge üzerinde ya da ilk sayfada kaynak metin, sonraki sayfada çeviri metin şeklinde de verilebilir. Çeviri için seçilen metnin öğrenci tarafından otomatik çeviri araçları kullanılmadan çevrilmesi gerekmektedir. Bu bölümde yapılacak olan çevirilerin otomatik çeviri ya da yapay zeka çeviri araçları üzerinden yapıldığı tespit edildiğinde, öğrencinin çeviri projesi geçersiz sayılacaktır.

2. DİLBİLGİSİ

Fransızca ve Türkçe dilbilgisi kapsamında kaynak metin üzerinde danışman öğretim üyesi ve öğrenciyle birlikte belirlenecek herhangi bir dilbilgisel konuda (cümle türleri, bağlaçlar, ilgi adları, vb.) bir çalışma yapılmalıdır. Örneğin kaynak metin içinden seçilecek olan beş cümlenin türü ve bu cümlelerde geçen sözcüklerin türleriyle ilgili bir çalışma olabilir. Bir diğer örnek olarak, kaynak metin içinde zaman, karşıtlık, koşul, sebep, sonuç vb. bildiren beş cümlenin bulunmasına yönelik bir çalışma yapılabilir. Bu çalışma liste olarak verilebilir.

3. SÖZCÜK BİLGİSİ

Bu bölümde sözcük bilgisi kapsamında bir çalışma yapılacaktır. Örneğin, kaynak ya da hedef metin üzerinden 20 önek (préfixes) ve 20 sonek (suffixes) belirlenerek çevirileriyle birlikte liste olarak verilebilir. Verilen örnek dışında danışman öğretim üyesinin onayı ile sözcük bilgisi kapsamında farklı çalışmalar da yapılabilir. (Sıfat, zarf, vb. çevirileri...)

4. ÇEVİRİ STRATEJİLERİ

Bu bölüm için çeviri bölümünde kaynak metnin hedef dile çevirisi yapılırken en az 5 çeviri stratejisi kullanılmalı ve bu 5 stratejinin nerde kullanıldığı ve gerekçeleri açıklamalı bir biçimde bu başlık altında verilmelidir.

5. ALTERNATİF ÇEVİRİ

Bu bölümde kaynak metinden seçilecek beş cümlenin ikinci bir alternatif çevirisi yapılmalıdır.

6. OTOMATİK ÇEVİRİ

Kaynak metin içinde herhangi bir kısımdan seçilen en az 1000 (bin) karakterlik bir paragraf iki farklı otomatik çeviri aracıyla çevrilmeli ve çevrilen cümleler en az beş cümleyle yorumlanmalıdır.

7. TERMİNOLOJİ/KÜLTÜR

Bu bölüm iki seçenekten oluşmaktadır ve bu seçeneklerden sadece birinin tercih edilmesi yeterlidir. Bunun için kaynak metnin türüne göre terminoloji çalışması ya da kültürel ifade çalışmalarından sadece biri yapılacaktır. Örneğin kaynak metin, tıp, hukuk, ekonomi, psikoloji, felsefe, vb. gibi özel alan metni ise terminoloji çalışması yapılmalıdır. Bu durumda kaynak metinde geçen özel alan terimlerinden 20 tanesi danışmanın yönlendirmesi doğrultusunda seçilerek hedef dildeki karşılıklarıyla birlikte liste biçiminde verilmelidir. Listede sözcüklerin türü (fiil, çift zamirli fiil özel ad, ilgeç, bağlaç, vb.), özel ad ise cinsiyeti, Türkçe karşılığı, vb. bilgileri içeren sütunlar yer almalıdır.

Eğer kaynak metin bir özel alan metni değilse, metin içinde varsa en az beş atasözü, deyim, terim, eşdizimli sözcük, kültürel ya da deyimsel ifade belirlenerek liste biçiminde verilmelidir. Danışman öğretim üyesinin onayı ile farklı kültürel öğeler veya unsurlarla ilgili çalışma da yapılabilir.

SONUÇ

Çalışmanın sonunda, metnin genel olarak, konusu, yapısı, içeriği vb. konularda bilgiler verilebilir. Bununla birlikte çeviride ve diğer bölümlerde yapılan çalışmalarda hangi güçlüklerle karşılaşıldığı, bu güçlüklerin nasıl çözümlendiği, çalışmanın öğrencideki çeviri edincine katkıları vb. konuları özetleyen ve en az 1000 (bin) karakterden oluşan bir sonuç bölümü yazılmalıdır.

Örnek:

Bu çalışmada... konusunda ... tarafından yazılan ....başlıklı kitap/makalenin... bölümü seçilerek ...den –e çevrilmiştir. Çeviriyle birlikte.....çalışmaları da gerçekleştirilmiştir.

KAYNAKÇA

Bu bölümde proje için seçilen metnin alındığı kaynak belirtilmelidir. İnternette alınmışsa internet adresi yazılmalıdır. Bunun dışında çalışma boyunca yararlanılan diğer kaynaklar da

APA kurallarına göre sıralanmalıdır. Kaynakçayla ilgili ayrıntılı bilgi yazım kuralları bölümünde verilmiştir.

D- BİTİRME PROJESİNİN YAZIM KURALLARI

İç kapak ile metin kısmının birinci sayfası dışındaki tüm sayfalara numara verilmesi gerekir. Girişe kadarki sayfalar (i, ii, iii, iv, v, vi, vii, ...) şeklinde küçük harf Romen rakamlarıyla, metnin giriş bölümünden sonra başlayan sayfalar ise (1, 2, 3, 4, ...) şeklinde numaralandırılmalıdır.

Bitirme projesinin yazım şekli aşağıdaki gibidir:

Kenar Boşlukları

Sayfaların bütün kenarlarından 2,5 cm boşluk bırakılmalıdır.

Sayfa Numaraları

Sayfa numaraları kağıdın altına ortalı olarak yazılmalıdır.

Yazı Tipi ve Boyutu

Times New Roman ya da Arial tipinde 12 punto boyutlarında yazı karakteri kullanılmalıdır.

Satır Aralığı

Satır aralarında 1,5 satır (18 pt) boşluk bırakılmalıdır.

Paragraflar

Metin iki yana yaslı hizalı olarak yazılmalıdır. Paragraflar en az bir tab (1 cm.) içeriden başlamalıdır.

Kaynakça

Kaynakça bilgisi (yazar adı, kaynak adı, yayım yılı vb.) son sayfada APA kaynak yazma kuralına uygun olarak verilmelidir. Kaynakça bölümünde bitirme projesi yazılırken yararlanılan tüm kaynaklar verilmelidir. (Sözlükler, internet kaynakları, vs.)

Örnek;

- *Yazarın soyadı, Adının ilk harfi. (Yayın tarihi). Eserin adı. Yer: Yayınevi.*
- *Alexie, S. (1992). Thebusiness of fancydancing: Storiesandpoems.*
- *Brooklyn, NY: HangLoosePress.*

E- BİTİRME PROJESİNİN TESLİM EDİLMESİ

Öğrencilerin projelerini ara sınav için içerik kısmındaki üçüncü maddede belirtilen sözcük bilgisi bölümü dahil olacak şekilde çalışmalarını tamamlayarak bölüm ara sınav takviminde belirtilen tarihe kadar öğretim üyesine resmi e-posta yoluyla teslim etmeleri gerekmektedir. Final sınavı için ise yine çeviriyle ilgili tüm maddelerde belirtilen çalışmaların tamamlanarak bölüm final sınav takviminde belirtilen tarihe kadar danışman öğretim üyesine e-posta yoluyla WORD ve PDF biçiminde teslim edilmesi gerekmektedir.

F- BİTİRME PROJESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bitirme projesinin değerlendirilmesinde her bölüm için belli bir puanlama ölçeği söz konusudur. Örnek puanlama aşağıdaki gibidir:

Ara sınav için değerlendirme

PUANLANAN BÖLÜM	PUAN	AÇIKLAMA
Kapak	5	
İçindekiler	10	İçindekiler bölümü Word üzerinden otomatik ekleme yoluyla hazırlanmalıdır.
Giriş	10	Giriş bölümü Türkçe yazılmalıdır. Bu bölümde kullanılan ifadeler, Türkçe dilbilgisi, yazım ve anlatım kuralları bağlamında değerlendirilecektir.
Çeviri	45	Ara sınav için kaynak metnin ilk 5000 (beş bin) karakterlik bölümünün hedef dile çevirisi, çeviri metninin anlaşılabilirliği, çeviri metnini bağlam, sözdizimi, anlatım bozukluğu, yazım yanlışı, vb. açılardan değerlendirilecektir.
Dilbilgisi	15	Kaynak metin içinden seçilen Fransızca dilbilgisine yönelik olarak yapılan çalışma 10 puan üzerinden değerlendirilecektir.
Sözcük Bilgisi	10	Bu bölümde yapılan çalışma 10 puan üzerinden değerlendirilecektir. Örneğin 20 sonek ve hedef dile çevirileriyle ilgili bir çalışma yapılması durumunda her bir sözcük 0,25 puan üzerinden değerlendirilecektir.
Yazım Kuralları	5	Çalışmanın ara sınav dönemine kadar hazırlanan bölümü yazım kuralları açısından incelenerek 5 puan üzerinden değerlendirilecektir.
TOPLAM	100	

Final sınavı için değerlendirme

Puanlanan bölüm	Puan	Açıklama
Çeviri	40	Final sınav için kaynak metnin ikinci 5000 (beş bin) karakterlik bölümünün hedef dile çevirisi anlam, metnin bağlamı, sözdizimi, anlatım bozukluğu, yazım yanlışı, vb. açılardan değerlendirilecektir.
Çeviri Stratejileri	10	Çalışma içinde öğrencinin çeviri esnasında kullanmış olduğu beş çevirisi stratejisi ve bu stratejilerin açıklamalarının her biri 2 puan üzerinden değerlendirilecektir.
Alternatif çeviri	10	Kaynak metinden seçilen beş cümle için alternatif olarak verilen her bir çeviri 2 puan üzerinden değerlendirilecektir.
Otomatik çeviri	10	Bu kısımda kaynak metinden seçilen 1000 (bin) karakterlik bir bölüm iki farklı otomatik çeviri aracı kullanılarak çevrilmeli ve 5 cümleyle

		yorumlanmalıdır. Her bir yorum 2 puan üzerinden değerlendirilecektir.
Terminoloji/Kültür	10	Terminoloji çalışması yapılması durumunda 20 terimden her biri 0,5 puan olarak değerlendirilecektir. Kültürle ilgili çalışma yapılması durumunda kaynak metin içinden 5 kültürel ifade (deyim, deyimsel ifade, atasözü, eşdizimli sözcük vb.) seçilerek çevirisiyle birlikte verilmelidir. Doğru seçilen her bir ifade 2 puan olarak değerlendirilecektir.
Sonuç	10	Sonuç bölümü Türkçe yazılmalıdır. Bu bölümde kullanılan ifadeler, Türkçe dilbilgisi, yazım ve anlatım kuralları bağlamında değerlendirilecektir.
Kaynakça	5	Kılavuza göre hazırlanan kaynakça 5 puan üzerinden değerlendirilecektir.
Yazım Kuralları	5	Çalışmanın ara sınavdan sonraki kısmı yazım kuralları açısından incelenir ve 5 puan üzerinden değerlendirilir.
TOPLAM	100	